

Port-a-Cath

Inleiding

Uw dokter heeft u een behandeling voorgeschreven waarbij regelmatige toediening van medicatie of andere vloeistoffen direct in een bloedvat noodzakelijk is. Meestal worden deze medicijnen of vloeistoffen via een naald toegediend in een ader van een arm of soms van een been.

Uw dokter heeft u een toedieningssysteem aanbevolen dat onderhuids ingebracht wordt. Het systeem heet Port-a-Cath. Het is uiterst geschikt voor de toediening van medicijnen of andere vloeistoffen en kan worden gebruikt voor bloedafname. Deze folder bevat informatie over de plaatsing en de verzorging van de Port-a-Cath.

Wat is een Port-a-Cath?

De Port-a-Cath wordt een 'volledig implanteerbaar toedieningssysteem' genoemd, omdat het volledig onder de huid geplaatst wordt. Dit kan meestal op een onopvallende plaats op uw borst. Medicijnen en vloeistoffen kunnen direct in het bloedvat worden ingespoten met het gemak en comfort van een simpele injectie door de huid. De poort is van buitenaf slechts te zien als een zwelling onder uw huid.

Hoe ziet de poort eruit?

Het Port-a-Cath systeem bestaat uit twee belangrijke onderdelen:

- Het Port-a-Cath reservoir: een kleine injectiekamer, van boven afgesloten door een zelfsluitend siliconenmembraan, dit is een dun plaatje dat een afscheiding vormt.
- De Port-a-Cath katheter: een dunne, flexibele infusielijn.

Hoe wordt de poort geplaatst?

De onderhuidse poort wordt tijdens een kleine chirurgische ingreep geplaatst. De wijze van verdoving wordt samen met de patiënt door de chirurg bepaald. Het kan onder plaatselijke verdoving of onder volledige narcose. Voor de

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

zgt.nl

@zgt_info
facebook.com/zgtinfo
linkedin.com/company/zgt

plaatsing van de Port-a-Cath krijgt u een afspraak op de polikliniek chirurgie. De chirurg geeft u de informatie over de Port-a-Cath en de plaatsing ervan. Hij/zij zal de poort plaatsen waar dat voor uw behandeling de geschiktste plaats is. Meestal wordt de poort geplaatst op de borstkas, net onder het sleutelbeen. Even tevoren krijgt u een antibioticum toegediend om de kans op infectie te verminderen. Na de plaatsing van de poort wordt een röntgenfoto gemaakt.

Deze röntgenfoto wordt door de chirurg bekeken en daarna geeft deze toestemming om de poort aan te prikken. In principe mag u dezelfde dag weer naar huis. Na de plaatsing van de Port-a-Cath kan de huid die over de poort heen ligt gezwollen en gevoelig

zijn. U mag zo nodig paracetamol tegen de pijn nemen.

Mogelijke complicaties tijdens de plaatsing

- Pijn bij de lokale verdoving.
- Bloeding door het aanprikken van de slagader in plaats van de ader.
- Klaplong door het aanprikken van de longtop.
- Verkeerde ligging van de katheter naar de hals of andere zijde.
- Onmogelijkheid tot het aanprikken van het bloedvat, bijvoorbeeld door dichtzitten van het vat (trombose).
- Bloeduitstorting bij de holte van het reservoir, bijvoorbeeld bij het gebruik van bloedverdunnende medicijnen.
- Wondinfectie.

Mogelijke complicaties op langere termijn (zelden optredend)

- Moeilijk of niet aanprikken.
- Wel inspuiten, maar niet opzuigen.
- Niet kunnen inspuiten, bijvoorbeeld door verplaatsing of kanteling van de poort of het afknikken van de katheter.
- Lekkage, bijvoorbeeld door een scheur in de katheter en door het siliconenmembraan door het (ten onrechte!) gebruik van standaardnaalden in plaats van de speciale Port-a-Cath-naalden.
- Ontkoppeling tussen poort en katheter.

Hoe werkt de Port-a-Cath?

Eenmaal onderhuids geplaatst is de poort direct klaar voor gebruik. Om toegang tot de poort te krijgen wordt door een bekwame zorgverlener onder steriele omstandigheden met een speciale Port-a-Cath-naald door de huid geprikt. Indien men de poort aanprikkt, kort nadat deze geplaatst is, kan dit pijnlijk zijn. Na verloop van tijd wordt deze pijn minder.

Verzorging van de Port-a-Cath

Na de plaatsing van de Port-a-Cath wordt de huid gesloten met een oplosbare hechting en speciale hechtpleisters. Deze hechtpleisters kunt u het best zo lang mogelijk laten zitten. Ze laten na ongeveer vier weken vanzelf los. Met deze hypoallergene Suturestrip hechtpleisters mag u meteen douchen. Na elke behandeling wordt de poort en de katheter met een heparine-oplossing doorgespoeld om te voorkomen dat het systeem verstopt raakt. Deze spoeling met heparine moet minstens eenmaal per vier weken worden uitgevoerd. Als het systeem helemaal niet meer gebruikt wordt, kan het eenvoudig onder plaatselijke verdoving worden verwijderd. Dit is veel minder belastend dan het inbrengen en dit kan vaak poliklinisch gebeuren.

Mogelijke problemen met de Port-a-Cath

Hieronder vindt u een lijstje met symptomen die kunnen voorkomen. Als een van deze symptomen optreedt, of als er zich andere symptomen voordoen, neem dan contact met uw behandelend arts op.

- Ongemak, zwelling of pijn in de schouder, nek, hals of arm.
- Pijn of roodheid op of rondom de plaats van de poort.
- Koorts.

Zal de Port-a-Cath veiligheidssystemen in werking doen treden?

Veiligheidssystemen in winkels en op vliegvelden zullen meestal de geringe hoeveelheid metaal van de poort niet ontdekken. Mocht dit toch problemen geven, toon dan uw identificatiebadge. Voordat u het ziekenhuis verlaat, ontvangt u deze identificatiebadge. Draag dit kaartje altijd bij u bij een bezoek aan uw arts of aan het ziekenhuis, zodat u de informatie over uw Port-a-Cath-systeem direct bij de hand heeft.

Hoelang kan een Port-a-Cath blijven zitten?

Over het algemeen blijft de Port-a-Cath vele jaren zitten.

Zijn er lichamelijke beperkingen?

Wellicht zult u nauwelijks hinder hebben van de Port-a-Cath. Zijn de wondjes van het inbrengen genezen, dan zijn er geen speciale voorzorgsmaatregelen nodig en kunt u alles doen. Wanneer de Port-a-Cath is aangesloten op een infuus, dan wordt het aanprikpunt uit voorzorg voor het douchen afgeplakt. U kunt met een Port-a-Cath gewoon door het beveiligingspoortje in de winkel en op de luchthaven. Ook zwemmen, baden en douchen zijn geen probleem. U kunt gewoon een MRI-scan laten maken, ondanks het feit dat de Port-a-Cath van metaal is gemaakt.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, neem dan via onderstaande telefoonnummers contact op met uw mammacareverpleegkundige of oncologieverpleegkundige:

Mammacareverpleegkundige

- 088 708 5232

Oncologieverpleegkundige

- 088 708 3564